

GLADIOLUS PAPILIO

NOMENCLATUUR/ETYMOLOGIE

De naam *Gladiolus papilio* is afgeleid van het Latijnse woord "gladius," wat "zwaard" betekent, verwijzend naar de zwaardvormige bladeren van de plant. *Papilio* betekent "vlinder" in het Latijn, wat een verwijzing is naar de vorm en kleur van de bloemen, die op de vleugels van een vlinder lijken. Deze sierlijke naam weerspiegelt het delicate en opvallende uiterlijk van de plant.

TAXONOMIE

De taxonomische classificatie van *Gladiolus papilio* is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Clade: Angiospermae (Bedektzadigen)
- Clade: Monocots (Eenzaadlobbigen)
- Orde: Asparagales
- Familie: Iridaceae (Lissenfamilie)
- Geslacht: *Gladiolus*
- Soort: *Gladiolus papilio*

SYNONIEMEN

Er zijn geen algemeen erkende synoniemen voor *Gladiolus papilio*. Het is een soort die in de botanische literatuur en tuinbouw bekendstaat onder deze naam, zonder veel verwarring met andere soorten binnen het geslacht *Gladiolus*.

EVENTUELE VARIËTEITEN EN CULTIVARS

Hoewel er geen officiële variëteiten van *Gladiolus papilio* bekend zijn, bestaan er enkele cultivars en hybriden die zijn afgeleid van deze soort. Een bekende cultivar is *Gladiolus papilio* 'Ruby', die donkerdere, robijnrode bloemen heeft. Deze cultivars zijn populair in tuinen vanwege hun opvallende kleuren en elegante bloeiwijze.

FAMILIE

Gladiolus papilio behoort tot de familie Iridaceae, de lissenfamilie. Deze familie omvat veel sierplanten met opvallende bloemen, waaronder irissen en crocussen. Planten in deze familie zijn vaak te herkennen aan hun zwaardvormige bladeren en opvallende, vaak grote bloemen.

HOOGTE

Gladiolus papilio kan een hoogte bereiken van 60 cm tot 1 meter. De plant heeft lange, rechtopstaande bloeistengels die boven de zwaardvormige bladeren uitsteken, wat hem een slanke, elegante uitstraling geeft.

BLOEMKLEUR

De bloemen van *Gladiolus papilio* zijn meestal lichtgeel of groenachtig met paarse strepen of vlekken. Ze hebben een exotisch en vlinderachtig uiterlijk, wat bijdraagt aan de sierlijke uitstraling van de plant. De bloemen verschijnen in trossen langs de bloeistengel.

BLADKLEUR

De bladeren van *Gladiolus papilio* zijn smal, lang en zwaardvormig, typisch voor het geslacht *Gladiolus*. Ze hebben een frisgroene kleur en groeien in waaivorm vanuit de basis van de plant, wat bijdraagt aan het gestructureerde, verticale karakter van de plant.

BLOEIPERIODE

Gladiolus papilio bloeit in de late zomer, meestal van juli tot september. De bloemen bloeien opeenvolgend langs de stengel, waardoor de bloeiperiode enkele weken kan aanhouden.

STANDPLAATS

Gladiolus papilio groeit het best op een zonnige plek met goed doorlatende grond. De plant geeft de voorkeur aan een beschutte locatie, aangezien de lange bloeistengels kwetsbaar zijn voor windschade. Hij verdraagt een breed scala aan bodems, maar doet het beste in vruchtbare, vochtige maar goed doorlatende grond.

HERKOMST

Gladiolus papilio is inheems in Zuid-Afrika, met name in het bergachtige gebied van de Drakensbergen. De soort groeit van nature op graslanden en rotsachtige hellingen, waar hij gedijt in de goed doorlatende grond en geniet van overvloedige zonneschijn.

SOORT GEWAS

Gladiolus papilio is een overblijvende, knolgewas. Dit betekent dat de plant elk jaar terugkeert vanuit zijn knolvormige wortelstok (ook wel "corm" genoemd), die onder de grond overwintert. Deze eigenschap maakt de plant duurzaam en geschikt voor langdurige beplanting in tuinen.

VERMEERDERINGSWIJZE

Gladiolus papilio kan worden vermeerderd door middel van zaden of door het scheuren van de knollen. Het scheuren van knollen is de meest gebruikelijke methode en gebeurt meestal in de herfst, wanneer de plant in rust is. Het zaaien van zaden is ook mogelijk, maar het kan enkele jaren duren voordat de planten volgroeid zijn en bloeien.

KLIMAATZONE

Gladiolus papilio is winterhard in USDA-winterhardheidszones 7 tot 10. In koudere klimaten moeten de knollen in de herfst worden uitgegraven en binnen worden bewaard om ze te beschermen tegen strenge vorst.

INSECTEN

De bloemen van *Gladiolus papilio* trekken verschillende bestuivende insecten aan, zoals bijen en vlinders. Door zijn nectar-rijke bloemen is de plant aantrekkelijk voor deze insecten en draagt hij bij aan de biodiversiteit in de tuin. Daarnaast worden de bloemen ook bezocht door kolibries in hun oorspronkelijke habitat.

BRONVERMELDING

- <https://www.rhs.org.uk/plants/81611/gladiolus-papilio/details>
- <https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/GladiolusSpeciesTwo>
- <https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?kempercode=I920>

SAMENVATTING

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur	<i>Gladiolus</i> betekent "zwaard", <i>papilio</i> betekent "vlinder".
Taxonomie	Rijk: Plantae, Clade: Angiospermae, Orde: Asparagales, Familie: Iridaceae, Geslacht: <i>Gladiolus</i> , Soort: <i>Gladiolus papilio</i>
Synoniemen	Geen algemeen erkende synoniemen.
Variëteiten	Een bekende cultivar is <i>Gladiolus papilio</i> 'Ruby'.
Familie	Iridaceae (Lissenfamilie).
Hoogte	60 cm tot 1 meter.
Bloemkleur	Lichtgeel tot groenachtig met paarse vlekken of strepen.
Bladkleur	Frisgroen, zwaardvormig.
Bloeiperiode	Juli tot september.
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende grond.
Herkomst	Zuid-Afrika, met name de Drakensbergen.
Soort gewas	Overblijvend knolgewas.
Vermeerdering	Knollen scheuren, zaaien van zaden.
Klimaatzone	USDA-zones 7-10.
Insecten	Aantrekkelijk voor bijen, vlinders en soms kolibries.